

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

50

Brno 2009

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis
Peer-reviewed journal

Ročník 50
Volume 50

Číslo 1–2
Issue 1–2

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial Board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Ruttka, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Soňa Klanicová, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Olga Lečbychová,
Rudolf Procházka, Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela

Technická redakce, sazba
Technical Editors, typography

Pavel Jansa, Ondřej Mlejnek

Software
Software

Spencer Kimball, Peter Mattis, GIMP Development Team 2008: GNU
Image Manipulation Program, 2.6.1
GRASS Development Team 2008: Geographic Resources Analysis
Support System, 6.3.0
Kolektiv autorů 2008: Inkscape, 0.46
Kolektiv autorů 2005: L^AT_EX 2_ε

Fotografie na obálce
Cover Photography

Fotografie levalloiského hrotu nalezeného při výzkumu paleolitické lo-
kality Tvarožná-Za školou. Srov. studii P. Škrdly a kol. obr. 5:1. Foto
J. Špaček.

*A foto of the Levallois point found in the Paleolithic site Tvarožná-
Za školou. See the study of P. Škrdla et. al. Fig. 5:1. Photo by J. Špaček.*

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i.
Královopolská 147
612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz

Webové stránky s pokyny pro autory: <http://www.iabrno.cz/pv>

ISSN 1211-7250

MK ČR E 18648

Vydáno v Brně roku 2009

Copyright ©2009 Archeologický ústav AV ČR, Brno, v. v. i. and the authors.

Petr Kos

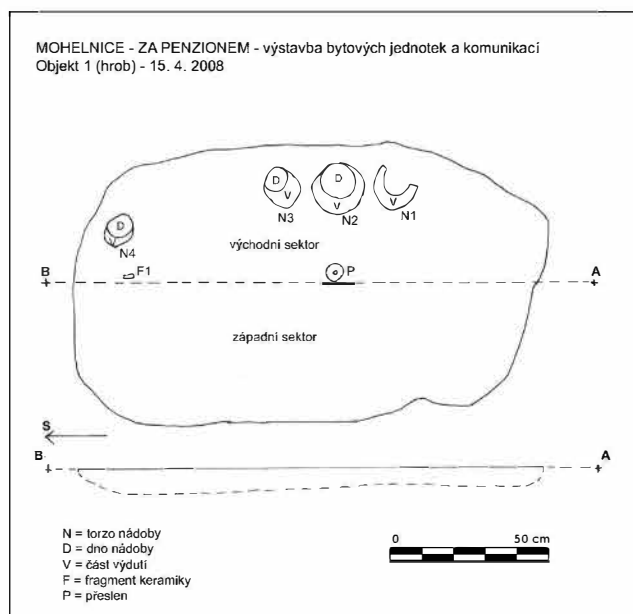
Resumé

Modřice (Bez. Brno-venkov). „Rybníky“. Jordanöwer-, Trichterbecher- u. Badener Kultur. Siedlung, Rettungsgrabung.

MOHELNICE (OKR. ŠUMPERK)

„Za penzionem“. Pozdní eneolit (pohárové kultury). Hrob. Záchraný výzkum.

Při archeologické dohledu výstavby bytových jednotek a inženýrských sítí v lokalitě Za penzionem byla 14. 4. 2008 na skryté ploše pro parkoviště zjištěna porušená archeologická situace. Hloubka skrývky činila max. 10/35 cm. Skrývka byla provedena již na podzim předchozího roku, ale teprve na jaře se v severní části na ploše vyrýsovala dvě značně porušená torza nádobek. Z důvodu značného proschnutí se místo probarveností výrazně nelišilo od okolí a na objekt upozorňovaly pouze torza nádobek. Následně byl proveden VM Šumperk záchraný archeologický výzkum tohoto objektu (poloha nálezu – ZM 1 : 5 000, list Zábřeh 7–9, kolem bodu 30 : 132 od Z:J s. č.; nadm. výška 266 m). Místo se nachází ve vzdálenosti cca 75 m severně od bezejmenné vodoteče, levobřežního přítoku potoka Újezdka.

Obr. 6: Mohelnice. Hrob 1. Fig. 6: Mohelnice Grab 1.

Po začátek se objekt jevil jako ovál protáhlý ve směru sever–jih, s maximálními rozměry 148–153 × 88–91 cm. Celkově se v objektu (hrob 1) nacházely při východní hraně čtyři torza nádobek (obr. 6), z nichž se zachovala pouze dna se spodními částmi výdutí. Uprostřed objektu se nacházel větší přeslen. Hrob byl velmi mělký, pouze 5–8 cm. Výplň tvořila tmavě hnědá utvrdlá zemina, místy různě tmavě probarvená. V hrobě nebyly zachyceny žádné pozůstatky pohřbeného, bylo zachyceno pouze dno objektu, můžeme však předpokládat žárový hrob, který vzhledem ke své mělkosti mohl být založen

přímo na tehdejší povrch a mohl být překryt mohylovým náspem, který byl postupem času rozplaven. Nalezená torza keramiky byla bez signifikantních znaků, hrob pravděpodobně patřil některé z pohárových kultur pozdního eneolitu. V okolí se nacházely identické, ojedinělé střepy a mírně probarvené místa, která poukazovala na další hroby. Při hloubení základových pasů pro bytové doby a jejich přípojky nebyly zjištěny žádné jiné archeologické situace, ačkoliv se dá předpokládat, že pohřebiště bylo rozsáhlejší a v bezprostřední blízkosti tu musí být i sídliště. Jde o zcela novou lokalitu na katastru Mohelnice. Doposud nebylo v širším okolí objevené pohřebiště pohárových kultur, jedná se o první svého druhu. Další průběh záchraného výzkumu pohřebiště převzalo Archeologické centrum v Olomouci (viz článek Venduly Vránové v tomto ročníku Předledu výzkumů).

Martin Baják, Jakub Halama

Resumé

Mohelnice (Bez. Šumperk). „Za penzionem“. Späteneolithikum (Becherkulturen). Grab. Rettungsgrabung.

MOHELNICE (OKR. ŠUMPERK)

„Za penzionem“. KŠK, KZP, pravěk. Pohřebiště. Záchraný výzkum.

V měsíci červnu 2009 byl pracovníky Archeologického centra v Olomouci proveden záchraný archeologický výzkum na stavbě komunikace při akci „Výstavba 72 BJ v Mohelnici“, lokalita Za penzionem. Archeologický dohled a výzkum jednoho hrobu provedl Mgr. J. Halama z Vlastivědného muzea v Šumperku.

Zkoumaná lokalita se nachází na jihovýchodním okraji Mohelnice, v mírném svahu v nadmořské výšce 266–267 metrů. Několik desítek metrů jižním směrem od zkoumaných archeologických objektů protéká potok Újezdka. Poloha zjištěných objektů je na mapě ZM ČR 1:10 000, list 14-43-19, identifikována těmito koordináty (měřeno v mm od ZSČ:JSČ): 445:332, 452:332, 454:337.

Během výzkumu bylo objeveno 5 eneolitických hrobů a 4 jámy, které jsou pro absenci archeologického materiálu datovány pouze rámcově do pravěku. Tři hroby (H1, H2 a H3) náleží kultuře se šňurovou keramikou. Oválné hrobové jámy orientované S–J nebyly nikterak hluboké a keramický materiál se dochoval ve značně fragmentárním stavu. Kosterní materiál byl nalezen pouze v hrobě H2, kdy se uprostřed hrobu, spolu s malou miskou, nacházely spálené lidské kosti. Dva hroby (H4 a H5) jsou datovány do období kultury se zvoncovitými poháry. Ani v těchto hrobech nebyly zachyceny kosterní ostatky a keramický materiál byl i zde ve značně fragmentárním stavu. Oválné hrobové jámy byly orientovány SV–JZ a SZ–JV.

Vendula Vránová

Resumé